

NARODNI DNEVNIK

Izbija vsak dan opoldne, izvemši nedelj in
praznikov.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA—STEV. 13.

TELEFON STEV. 552.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG STEV. 3.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Izbira v političnem življenju.

Napredek v naravi in v življenju sloni na načelu selekcije, izbire najbolj vrednih in v boju za obstanek najbolj sposobnih bitij. Tudi naše politično življenje ne bo nikdar napredovalo, če ne bo tudi v njem začela izbira najbolj sposobnih igrali odločilno vlogo.

Danes nimamo nobene izbire in posledice tega čutimo vsi le preživo. Skoraj zakon je že pri nas, da kdor je enkrat, magari po še tako očividni pomoti, zašel med politične voditelje, da mora ostati med njimi do svoje smrti. Pa naj zagreši še toliko napak in še tako težkih! Bil je eno uro politik, celo vodilen, in zato ostane do konca svojega življenja. Slovenija ga pa mora prenašati, ker so pri nas razmere takšne, da je sploh vsaka izbira nemogoča.

Se bolj ko za velike narode, pa velja za nas, da ne pridemo nikamor, če se tudi pri nas ne bo vršila izbira javnih delavcev. Pri velikih narodih se v množini konkurentov vseeno pripeti, da pridejo tudi brez izbire pravi ljudje na površje, docim je pri majhnih narodih zelo mogoče, da tudi najbolj poklicani ne pride naprej.

Zato treba ustvariti forum, kjer se bo mogla vršiti javna izbira politikov, a treba tudi skrbeti, da dobimo tradicije, ki bodo tako izbiro omogočale.

Prva izbira se mora vršiti med mladino. Ko je bila naša akademska omladina strankarsko še neorientirana, se je tudi skoraj vsa udeleževala v javnem življenju. In s kako lepim uspehom je sijajno dokazala doba našega narodnega prebujenja, ki se ne bi brez visokošolcev nikdar izvršila.

Danes pa so se stranke polastile omladine. Posledica tega je, da je omladina razbita in da so se ravno najboljši odtegnili javnemu delu. Se teža posledica pa je, da se mladina medsebojno ne kontrolira po delu, izvršenem za narod, temveč da je kriterij posameznikove zmožnosti njegovo delo za stranko. Tako prihaja v javno življenje mladina, ki je že zadržana od strankarstva, ki nima več pravega zmisla za občo narodno stvar in daljna posledica tega je, da naša nacionalna organizacija stalno propada.

Pa ne samo med dijaštvom, tudi v javnem življenju je treba uveljaviti princip selekcije. Ni to niti težko. Treba samo uveljaviti načelo diskusije. Čeprav pa vse naše stranke poudarjajo, da so demokratske, vendar vse po vrsti prezirajo načelo diskusije. Že v lastnih vrstah se trpi diskusija le kot nadležna in skrajno neprijetno zlo. Proti političnemu nasprotniku pa se to načelo sploh ne prišnava. Tudi v najboljšem slučaju je vsa slovenska javna diskusija samo več ali manj duhovita polemika. Pa še polemika postaja vedno bolj redka, ker se tudi polemizira samo tedaj, kadar je to strankarsko ugodno. Prišli smo v dobo, ko obstoji vsa politična modrost strank v najbolj mizerem priganjstvu. S pavkami oglušiti volilca, to je danes edino politično sredstvo, ki ga stranke še poznajo.

V takih razmerah je seveda vsaka izbira za javnost sposobnih ljudi nemogoča, enako pa je tudi nemogoče, da bi prišli do tradicij, ki bi skrbele, da naša v javnem življenju samo tisti, ki je s svojim delom že dokazal, da je na logom političnega voditelja tudi kos.

Brez izbire bomo večno obsojeni v to, da bomo na vodilnih mestih samo povprečni ljudje in da ne pridemo do nobenega politika velikega formata. Stvari so namreč danes takšne, da je vsako uveljavljanje v javnosti odvisno od dobre volje onih ljudi, ki tvorijo vladajoči krog

Pašićeva okolica za takojšnjo aretacijo St. Radića.

Z GROZNJAMI BI HOTELI POVEČATI RAZKOL V VRSTAH HSS.

Begrad, 21. aprila. Kar si tiče političnega položaja, so se sinoči v zvezi s konferenco med Uzunovićem in Maksimovićem zopet razširile vesti, da se nameravajo podvrežiti strogi ukrepi proti HSS in proti Radiću, in to vse zato, da se clajša akcija disidentov, ki dosedaj ni rodila posebnih uspehov. Kakor trde, gre del Pašićevih radikalov tako daleč, da skuša pregovoriti notranjega ministra, naj bi pod kakršnekoli pretezo pustil Stefana Radića še pred 22. aprila zapreti. V tem

slučaju bi prišel na sejo Hrvatskega seljaškega kluba tudi dr. Nikić s svojimi pristaši ter bi tam izval razpravo o samem sebi, da bi na ta način čim več poslancev odcepil od kluba HSS.

Radikali z velikimi simpatijami spremljajo ta poskus razcepljenja Hrvatskega seljaškega kluba. Trezni elementi pa se protivijo tako hudemu pritisku na hrvatske poslance, kakor bi bila aretacija Stefana Radića.

Drugim očitajo korupcijo, da bi zakrili lastno.

OKOLICA PAŠIĆA PRIČELA Z OFENZIVO.

Beograd, 21. aprila. Držeč se starega vojnega načela, da je najboljšo napadati, je ožji krog Pašićevih radikalov prešel v močno ofenzivo proti svojim nasprotnikom ter se posebno sedaj pred zasedanjem glavnega odbora stranke trudi, pripraviti teren, da ne bi na samem zasedanju prišlo do iznenadenj. Ker pa so to pot ogrožene vse postojanke radikalov, ni izključeno, da pride zaradi obrambe proti zunanjim nasprotnikom na seji glavnega odbora do nekakega začasnega aranžmana, s katerim bi se ohranilo edinstvo v stranki.

Nova radikalna ofenziva pušča momentano ob strani takozvani opozicijski blok in se obrača v glavnem proti HSS oziroma proti Stefanu Radiću, a v drugi vrsti proti pokretniku protikorupcijske akcije v radikalnih vrstah, Dragiši Stojadinoviću. Najprej se je skušalo s policijskimi ukrepi priti do kompromitirane okolice Stefana Radića. Zato je bila izvršena tudi hišna preiskava pri dr. Pečarju, šefu kabineta bivšega trgovskega ministra. Dalje so skušali pobijati Radićevo akcijo na ta način, da so mu pretili s sodnim postopkom proti njemu zaradi

njegovih izjav. V tem smislu je tudi bivši finančni minister dr. Stojadinović tožil Stefana Radića zaradi njegovih znanih trditve, ki jih je prinesla nedeljska številka »Jutarnjeg lista«.

Vse to so bile obrambne mere. Ofenziva Pašićeve skupine obstoji v tem, da skuša zdaj svoje tožitelje obdolžiti korupcije. Najbrž je pri tem vodi misel, da se bodo tako najlažje pozabile vse afeze, o katerih je bilo zadnje dni toliko govorja. Na ugled in kredit države v inozemstvu se pri tem to pot prav nič ne misli. V prvi vrsti gre tu za direktno tvrdko Standard Oil Compagnie, ki je, kakor trdi Stefan Radić, na davkih oškodovala državo za 23 milijonov Din. Dr. Pečar je obetal, da se bo dala vsa afera aranžirati, ako se bo postopalo, kakor on zahteva. Tako osvetljuje to stvar tudi bivši finančni minister.

Dalje se skuša tudi dr. Dragiši Stojadinoviću naprtiti neka korupcijska afera z novosadsko tvernico svile.

V zvezi z vsemi korupcijskimi aferami je zanimivo omeniti, da je bil Rade Pašić na tožbo Mihajla Rankovića zaradi obrekovanja obsojen na tri mesece zapor.

Boj med Ljubo Jovanovićem in Pašićem se nadaljuje.

LJUBA JOVANOVIĆ PRIČEL IZDAJATI NOV LIST »NARODNI GLAS«.

Beograd, 21. aprila. Med tem, ko z ene strani trde, da se bo 25. t. m. posrečilo odstraniti vse zapreke, ki obstoje v radikalni stranki med skupinama Pašića in Ljube Jovanovića, je na drugi strani opažati simptome, ki kažejo, da ta boj ni še tako blizu konca, in da dobiva zadnje dni še ostrejša oblika.

ŠE EN POSLANEC VSTOPIL V NIKIĆEV KLUB.

Beograd, 21. aprila. Stvarno delo v vladi še vedno počiva, ker vse čaka na kritična dneva 22. in 25. april. Po tem se tudi vidi, da se sama vlada smatra kakor nekako v provizoriju.

Nekaj živahnije delo se je začelo le v ministristvu za šume in rudnike, kjer je središče disidentov HSS. K tem je pristopil sedaj še enajsti član, poslanec Ivan

strank. Mogli bi reči, da se danes ne pride naprej na podlagi dela, temveč na podlagi mehke hrbtenice, ki se je znala dovolj globoko prikloniti pred strankarskimi veljaki.

Ti bodo seveda vedno proti principu selekcije v politiki, vseeno pa upamo na one idealne ljudi, ki tudi sredi najhujšega strankarstva niso pozabili, da ni stranka sama sebi namen, temveč le sredstvo za blagor celote. In v imenu te celote se bodo tudi ti morali odločiti za izbiro.

Kraljić. Stvar z ustanavljanjem disidentske skupine HSS pa ni tako jasna, posebno v slučajih, ko gre za posamezne poslance, ki se prijavljajo pisмено, a hkratu Stefanu Radiću v Zagreb brzojavno sporočajo, da ostanejo na njegovi strani. Vsekakor se bo to postopanje poslancev pojasnilo na seji dne 22. t. m., ki bo izhodna točka za nadaljnje dogodke.

POSLANCI HRUPIĆ, ŽNIDARIĆ IN ZIMER IZJAVLJAJO, DA SE NISO PRIDRUŽILI DR. NIKIĆU.

Zagreb, 21. aprila. Včeraj je predsednik HSS St. Radić prejel pismo poslanca Hrupića iz Medjimurja, ki v tem pismu odločno dementira vesti, da bi bil izstopil iz Hrvatskega seljaškega kluba, ter naglašja, da vztraja zvesto in neomajno ob strani St. Radića. Poslanec Žnidarić iz Čakovca je pisмено obvestil St. Radića, da ostane pri njem in se ne pridruži dr. Nikiću. Poslanec Zimer iz Osijeka je pisмено sporočil Radiću, da vesti, da bi se on pridružil dr. Nikiću, ne drže ter da on ostane na Radićevo strani.

Zopet nove obljube.

Beograd, 21. aprila. Predsednik vlade Nikola Uzunović je imel včeraj več konferenc, od katerih je vzbudila v političnih krogih največ pozornosti konferenca s finančnim ministrom dr. Ninkom Perićem in z notranjim ministrom Božo Maksimovićem. Govorili so o strankarskih vprašanjih. Razen tega je Uzunović z dr. Perićem razpravljajal o zakonu za izenačenje davkov, ki bi se imel predložiti narodni skupščini. Dalje se je govorilo o vprašanju možnosti, da se začne državnemu uradništvu izplačevati razlika na prejemkih po novem uradniškem zakonu za čas pred 1. majem 1924, ki še do danes ni izplačana. Iskala se je dalje možnost, da bi se začelo tudi z izplačevanjem posebnih doklad invalidom, ki jih je minister dr. Stojadinović iz razlogov varčevanja ustavil. Vsi ti dobri nameni vlade bi se imeli izvesti, če vlada preživi dan 5. maja.

KRALJ V BOKI KOTORSKI.

Dubrovnik, 21. aprila. Včeraj ob pol 1. popoldne je prispel iz Sarajeva sem poseben dvorni vlak, s katerim se je pripeljal kralj in njegovo spremstvo. Vest, da pride kralj, se je brž raznesla, zato se je na železniški postaji v Dubrovniku zbrala množica, da pozdravi kralja. Ali kralj se v Dubrovniku ni ustavil, temveč se je takoj odpeljal v Boko Kotorsko, kjer je bila včeraj popoldne krščena neka bojna ladja.

RADE PAŠIĆ OBDOJEN NA TRI MESECE ZAPORA.

Beograd, 21. aprila. Včeraj ob 10. popoldne se je vršila pred beograjskim sodiščem razprava zaradi tožbe bivšega poslanca in izdajatelja »Smotra« Mihajla Rankovića proti Radetu Pašiću. Ranković je namreč v svojem listu objavil celo serijo člankov o aferah Radeta Pašića ter te članke podprl z raznimi pismi in faksimili. G. Rade Pašić pa je mesto, da bi na te članke stvarno odgovoril, objavil v »Balkanu« izjavo, v kateri pravi, da je »Smotra« klevetniški in izsiljevalni list. Sodišče je razsodilo, da je s tem zagrešil Rade Pašić kleveto in ga obsodilo na tri mesece zapor. — Kakor znano pa biva g. Rade Pašić v tujini.

VEST O VOLIVNEM MANDATU UZUNOVIĆA SE POTRjuje.

Beograd, 21. aprila. Vesti, da ima Uzunović tudi volilni mandat, so se včeraj potrdile. Iz krogov, ki stoje blizu notranjemu ministru, se doznava, da bo ministristvo pripravilo vse potrebno za volitve. Poslani so velikim županom razpisali o pripravih za čas volitev. Okolica Uzunovića je prepričana, da bodo oni vodili volitve.

DEPUTACIJA TRBOVELJSKIH RUDARJEV V BEOGRADU.

Beograd, 21. aprila. V Beograd je dopotovala delegacija trboveljskih rudarjev in tu posetila vse politične klube v narodni skupščini, dalje predsednika vlade, ministra za socialno politiko in ministra za šume in rudnike. Delegacija je izročila tu resolucijo, ki je bila sprejeta na zadnjem zborovanju v Trbovljah proti kršitvi pogodbe s strani Trboveljske premogokopne družbe.

PROGLAS DISIDENTOV HSS.

Beograd, 21. aprila. Včeraj so disidenti HSS izdali na narod proglas, v katerem utemeljujejo, zakaj so izstopili iz kluba in zakaj so ostali v vladi. V proglasu se najprej razlaga, kako je došlo do prve Uzunovićeve vlade. Nato se napada St. Radića ter se mu odreka sposobnost dobrega državnika.

Neresni očitki SDS.

Našim mladim demokratom se mora pri-
znati spretost, da znajo svoje prave name-
ne slajsko prikriti, dokler jih kaj poseb-
nega ne razkrije in ne razpali. Če pa pride,
v žar, postanejo manj previdni in v svoji
horbenosti izgube nekoliko duševne prisot-
nosti, tako da je dana tudi navadnim zemlja-
nom prilčnost pogledati nekoliko tudi v nji-
hovo notranjost.

Odkar Stefana Radića ni več v vladi, so
se vrgli samostojni demokrati z vso silo na
samostojne kmete, da bi jih spravili tako ali
tako zopet v edincovščinski Jerjavov tabor.
V nedeljskem »Jutru« se je začela divja ka-
nepada na Pucelja in Radića, ki se je včeraj
nadeljevala in ki jo bržkone ne bo še kmalu
končal. V svoji besnosti pa so pozabili na pre-
vidnost, ki ne razkriva toliko Pucelja in Ra-
dića, ampak še bolj njih rane in njihove
politične metode.

Tako očita včerajšnje »Jutro«, da so prav-
zaprav mladi demokrati ustanovili SKS v
trdem upanju, da bo SKS leto krilo SDS na
deželi proti SLS. Da to ni res, je že davno
dokazano, ali zaenkrat se v to podrobneje
ne spuščamo, ki je bolj postranskega po-
mena. Toda rečimo, da je »Jutro« ireditve
točna. Tu nastane vprašanje: Kdo je pri tej
kupitji, če se je res vršila, bolj umazan, ali
SDS ali SKS? Po naših mislih tudi ti isti ni
posebno moralen, kdor glasuje kmečkih vo-
lilcev kupitji in kdor smatra kmečke volilce
za svojo navadno pripravo in jih hoče priva-
bliti na svojo stran pod tujo krinko. Če bi se
torej SKS kasneje te kupitje — če bi se ona
seveda sploh zgodila — črtala je imela
končno čisto prav, ker zgodilo se ni nič drug-
ga, kakor da se je ponovila stara zgodba o
goljufanem goljufu. V takem slučaju pa se
svet smeji prevarjenemu goljufu in v našem
slučaju diči SDS.

Jako interesantna je tudi vsevednost mla-
dih sam. demokratov. Oni vse vidijo in ve-
do. Oni vedo celo to, da je Pucelj vstopil v
Radićev klub zato, da postane minister. To
končno ni nič hudega, če hoče kakšen posla-
nec postiti minister in tudi dr. Jerjav se go-

tovo ne bi posebno upiral vožnjam z vladnim
avtomobilom ali pa s salonskim vozom.
Vredno pa je pobiti tisto infernalno škodo-
željnost, s katero poročajo mladi sam. demo-
krati »slovenski javnosti« da Pucelj le ni po-
stal minister. Ta škodoželjnost štrli kakor
zmajev zob iz vsake »Jutrove« in »Narodo-
ve« vrstice in je tipičen primer najbolj umaz-
ane nevedljivosti. Na svetu so ljudje, ki
vsaj drugim nekaj privoščijo, če že sami nič
nimajo, pri mladih sam. demokratih pa je
v visoki časti princip: Če ne mi, tudi nihče
drugi ne!

Najbolj pa se je zamerila prejšnja vlada
mladim sam. demokratom, ker ni gonila sve-
toznane naše farške gonje po Sloveniji
in je dala tudi klerikalnim učiteljem nekaj
pravice. Naš namen ni, da branimo klerikalno
učiteljstvo, ker ima za svojo obrambo dovolj
drugih potov in sredstev na razpolago. Pove-
dali pa je treba in vedno ponavljati, da je
koncem koncev tudi klerikalni učitelj držav-
ljan države SHS z vsemi pravicami in dol-
žnostmi državljanca. Če je klerikalni učitelj
dovršil svoje šole v redu in napravil pred-
pisane izpite, ima pravico do javne službe in
uživa v javni službi ravno tiste pravice kakor
njegov napredni kolega. Ali naj pridemo
končno tako daleč, da bodo začeli napredni
učitelji učiti otroke, da je $2 \times 2 = 3$, klerikal-
ni pa, da je $2 \times 2 = 5$?

V najgrišjo luč pa postavlja mlade demo-
krate očitke, izrečen na naslov SKS, da so
oni SKS rodili in financirali. To se pravi,
da jim niso dali denarja iz idealizma ali iz
ljubezni do kmečkega stanu, ampak da bi si
kmečke volilce zaslužili. Če to ni trgovina
z dušami najbolj nesramne vrste, potem
slovo ne vemo, kaj se pravi ljudi kupovati.
Zalibog, da je le trgovina v Sloveniji na vseh
koncih in krajih nastlana kot listja v jesenski
hoši in mladi demokrati so tisti, ki so to
trgovino razvili do največje zlorabe. Zato pa
je skrajšen čas, da taki nemorali vsa sloven-
ska javnost pokaze hrbet. Naj se utope sami
v svojem blatu.

Slovenski svet.

AGRARNO VPRAŠANJE IN RUSKI EMI- GRANTI.

V Parizu se je vršil pred kratkim kongres
ruskih emigrantov. Kongres je v več ozi-
rah zanimiv, ni pa rodil tistega uspeha, kakor bi
bilo želeli.

Edina njegova pozitivna pridobitev je ta,
da so na kongresu ruski emigranti vendar
enkrat zavrgli misel, da pridejo še nazaj do
posestev, ki so jih izgubili v svetovni revo-
luciji. Tozadevne resolucije je predlagal V.
J. Gurko, ki je še pred nedolгим zaslo-
vil mnogo bolj reakcionarno stališče. Sedaj
pa je nazval Gurko vse one, ki bi še vedno
hoteli nazaj svojo zemljo, za brezumne. Dejal
je: »Ni nam treba obžalovati izgubo pose-
stev, temveč obžalovati nam je samo to, da
so izgubili kmetje moralo«.

V gotovih krogih se hoče tej preorientaciji
emigrantov pripisovati velik pomen. To pa
je napačno. Zakaj značilno je, da so smatrali
emigranti za potrebno, da izgubo svojih po-
sestev sploh omenjajo. Burev, eden najbolj-
ših predvojnih žurnalistov Rusije in odličan
bojovnik proti komunistom, pravi, da ima no-
vo naziranje emigrantov v agrarnem vpra-
šanju samo agitatoričen pomen. Zato je tudi
dvomljivo, če bo novo stališče emigrantov v
Rusiji vplivalo tako, kakor so oni želeli. Pre-
orientacija je prišla pač prepozno.

Pa še druge zanimivosti je povedal o kon-
gresu emigrantov Burev. Dejal je, da sta
voditelja skrajnih desničarjev Martov in Tre-
pov škodovala skupnemu nastopu emigran-
tov s tem, da sta predlagala Nikolaja Nikola-
jeviča za voditelja emigracije. S tem so bili
levi elementi odbiti, veliki knez Nikolaj Ni-
kolajevič pa je bil vpleten v politiko, česar
on sam gotovo ni namerjal.

Naspet Bureva dokazuje, da ni radil pari-
ški kongres ruskih emigrantov onega uspe-
ha, kakor se je pričakovalo, temveč da vla-
dajo med ruski emigranti še vedno ista
nasprotja, kakor pred vojno.

Malo odgovora „Jutru“.

(Iz vodilnih krogov SKS.)

»Jutro« je otvorilo svoje kolone, da kar v
par manjkah uniči kmečko organizacijo. Tako
so sklenili gospodje. Strahovito neumna na-
totelevanja imponirajo le kakemu zatolčene-
mu priganjaču SDS, vsa poštena kmečka
javnost pa z zaničevanjem spremlja početje
gospode, ki odlaga svoje duševne produkte v
»Jutro«. Slišali smo tudi treznejše pristaje
SDS zgražati se nad »Jutrovskimi« bedasto-
čami o SKS. Pa slobodno jim! SKS takšni iz-
padi ne škodujejo ravno nasprotno: iz vseh
članov se vsaj vsakdo lahko pouči, kako
mržnjo ima gospoda SDS do kmečkega stu-
panja. Par eksistence bi rado živelo na račun
ljudstva, kakor so bili vedno vajeni, pa mi-
slijo, da bodo to dosegli z lažmi in obreko-
vanji v »Jutru«. Vsem takim trotom pove-

mo: kmečka misel živi in napreduje. Ne bo-
mo preje mirovali, dokler ne bo večina
kmečkega stanu v svoji lastni stanovski or-
ganizaciji. Takrat pa bomo stopili kači na
glavo in jo strli, da bo za vedno greh korup-
cije, laži, prevare, zapeljevanja in podkupo-
vanja zginil iz Slovenije.

Na očitke, da je SKS gospodarsko popolno
nesposobna pa priznamo, da v tej točki nismo
kos SKS. Agromerkur, zamenjava kron v di-
darje, 20% odtegljaji pri žigosanju, uničenje
Jadranske banke kot slovenskega zavoda, 40
milijonska izguba pri Slavonski banki, razne
nacionalizacije itd., itd. to niso naše speci-
jalitete. Prav lepe gospodarske cvetke iz vrta
SDS pa se bodo razcvetele in pokazale v vsej
svojej lepoti. Basta, če še kaj želite pridite!

Politične vesti.

— **Političen položaj** je v Zagrebu mnogo
bolj nejasen kot v Beogradu. Namere radi-
kalov so precej jasne, kaj pa namerava g.
St. Radić, je uganka, ki bo morda rešena dne
22. aprila na sestanku radićevskih poslancev.
Mogoče pa je tudi to, da zagrebški sestanek
še ne prinese nobene jasnosti. Treba reči,
da imajo radikali, ki zborujejo po radićevcih,
mnogo lažje stališče. Vsa jeza St. Radića ve-
lja sedaj v prvi vrsti disidentom. V »Domu«
je vseh sedem disidentov tako ostro napadel,
da se mora človek v resnici čuditi, da jih je

mogel postaviti za kandidate. Govori se tudi,
da je St. Radić pripravil obnovitve koali-
cije z radikali, če radikali žrtvujejo dr. Ni-
kića in dr. Superina. Vest se nam zdi malo
verjetna, še bolj neverjetna pa je, da bi radi-
kali hoteli o takem žrtvovanju tudi diskuti-
rati.

— **Namere radikalov.** Predvsem je jasno
to, da je seja širšega glavnega odbora radi-
kalne stranke ne bo prinesla nobene senza-
cije. Boj proti St. Radiću je zopet združil vse
radikale in zadnje seje ožega odbora radi-

kalne stranke sta se udeležila Ljuba Jovano-
vić in Nikola Pašić ter se, kakor pravi poro-
čilo, dobro razumela. — Glavna serb Uzuno-
vićeva vlada je sedaj, da si pridobi večino.
V prvi vrsti bi seveda želela, da si pridobi iz
Radićevoga kluba toliko poslancev, da bi ji
bila večina zagotovljena. Ta nada pa je zelo
majhna, ker so kmečke organizacije vse za
St. Radića. Če pa ne bi mogla vlada Uzuno-
vićeva dobiti večine, potem bodo skušali radi-
kali pritegniti v vlado kako opozicijsko
skupino, predvsem Jugoslovanski klub. —
»Vreme« odkrito piše, da bi bila taka so-
učija radikalom najbolj po volji. Če pa tudi ta
poskus ne bi rodil uspeha, potem je verjet-
no, da bo skupščina odložena in da se Uzuno-
vićeva vlada preloži v volivno vlado. Ra-
dikalni listi zatrjujejo, da ima g. Uzunović
že to zagotovilo in da je zato pozicija seda-
nje vlade trdna.

— **Odgovor dr. Stojadinovića.** Na Radićeve
očitke je objavil bivši finančni minister v
»Politiki« daljši odgovor. Vest, da je prej-
mal plačo generalnega ravatelja pri Anglo-
Srbski banki tudi še sedaj, ko je bil minister,
označuje Stojadinović kot kleveto. Dalje iz-
javlja, da o aferi Standard-Oil Compagnie
sploh ničesar ne ve. Končno predlaga dr. Sto-
jadinović, da naj se sestavi komisija, ki naj
pregleda delovanje vseh ministrstev od uje-
dinjenja dalje.

— **Zahteve opozicije** glede na razne korup-
cijske afele. Šefi opozicijskih strank zahte-
vajo, da se najprej sestavi posebna parlamentarna
komisija, ki naj preišče samo tiste afele,
ki so predmet interpelacij in ki so konkretno
sestavljene. Komisija naj bo sestavljena tako,
da bo imel vsak parlamentarni klub v njej
enega zastopnika. Opozicija zahteva dalje, da
se imenuje še druga parlamentarna komi-
sija, ki naj preišče sploh vse afele, kar jih
je nastalo po ujedinitvi. Trebilo iz Knaf-
love ulice seveda pravi, da je predlog samo-
stojnih demokratov mnogo bolj širok, kar
pa ne odgovarja resnici. Po ujedinitvi je
bilo toliko afele, da bi bil več kot čudež, če bi
prišli do tega, da bi se vse afele tudi dejns-
ko obravnavale. Nasprotno je nam vse si-
gurno, da bi komisija, zasnovana na tako ši-
roki podlagi, obravnavo korupcijskih afer
samo zavlekla ad infinitum. Zato je predlog
opozicije veliko bolj iriden. Najprej one afe-
le, ki so že konkretno podane v interpela-
cijah, in nato ostale. Za pobijanje korupcije
pa tudi čisto zadostuje, če bo moralo enkrat
par najplavnejših ljudi verovati v moč za-
kona. Zakaj ostali se bodo potem sami od
sebe poboljšali.

— **Argument** Na sestanku samostojnih
demokratov v vasi X. ali pa Y. govori agi-
tator SDS gospod X. ali pa Y. Govori o po-
litiki, kakor navadno, da smo ena država,
da je »Jutro« najboljši list na svetu, da je
dr. Jerjav največji svetovni politični ženi.
Radić pa da je še večji megarac kakor Pašić.
Posebno je koristno za državo in narod, da je
iz vlade odletel Radić, kar bo imelo za po-
sledico, da tudi Pucelj ne bo nikdar postal mi-
nister. Zato pa je za slovenske kmečke vo-
lilce edino pravilno, da puste Pucelja in Radi-
ća in Korosca in da se pridružijo dr. Jer-
javu. — Pa se oglasi kmet: »Zakaj pa? Saj
Jerjav tudi ni minister in nikoli več ne bo!«

— **Odgovor g. Predavca ministru dr. Ni-
kiću.** Predsednik Hrvatske seljaške združ-
ne banke, g. Predavac, je objavil v »Jutru«
njen listu obširen odgovor na izjavo dr. Ni-
kića o razmerah v radićevski »Hrv. selj. za-
družni banki«. Iz odgovora posnemamo: Ni
res, da ne bi bila vplačena glavna banka.
Sicer pa dr. Nikić sploh še ni pregledal de-
lovanja banke, da bi mogel nekaj takega tr-
diti. Glede vlog imovinskih občin je treba
reči, da niso bile te dane pod nobenim po-
sebnim pogojem, komu se sme denar poso-
jati, temveč le pod pogojem dobrega obre-
stovanja. Vse te pogodbe pa so vezane do
konca leta 1926 in če je v tem oziru minister
dr. Nikić kaj ukrenil, je šelir to gotovo vsled
tega, da da avtonomnim občinam zopet pra-
vico, da razpolagajo svobodno s svojim de-
narjem. Ni res, da bi se denar posodil indu-
strialcem Pripiu in Jankoviću in da bi kmet-
je ne bi dobili denarja. Še nobeno posojilo
kmetom ni bilo odlojeno vsled pomanj-
kanja denarja. Res pa je, da je dr. Nikić na-
stopil proti Hrv. selj. banki šele potem, ko
je prišel v konflikt s HSS.

— **Italijanski načrt o sredozemskem dugo-
voru s Francijo.** »Messagero« razpravlja o
ednosajih Italije s Francijo in priporoča, da
bi se sklenil med obema državama poseben
dogovor. Italija in Francija naj se medseboj-
no zagotovita svobodo plobe po Sredozem-
skem morju. Francija pa bi morala prenehati
z denacionalizacijo Italijanov v Tunisu in od-
preti italijanskim izseljencem tudi vse ostale
afriške kolonije. Tudi zadnje zvišanje carine
bi morala Francija odpraviti. Če bi se to zgo-
dilo, potem bi mogla Italija stvoriti s Fran-
cijo skupno protigermansko fronto, ker je
germanstvo tradicionalni sovražnik narodov
ob Sredozemskem morju. — Kaj bi dali Ita-
lijani Francozom, tega »Messagero« v hvale-
vredni odkritostnosti ni povedal. Vzeli bi
pač vse, a dali nič.

— **Stresemann o rusko-nemškem dogovoru.**
Na letnem običnem zboru nemške ljudske
stranke je govoril nemški zunanji minister
Stresemann o zunanji politiki. O rusko-nem-
skih pogajanjih je izjavil: Je zelo neprimer-
no govoriti o pogajanjih, ki še niso zaklju-
čena in govoriti o pogodbi, ki še ni niti pa-
rafirana, še manj pa podpisana. Očitek, da je
nemška vlada o teh pogajanjih najprej in-
formirala tuji tisk, je naravnost neresen.
Take informacije sploh niso bile dane, pač
pa so bile informirane o poteku pogajanj
velesile, s katerimi smo podpisali renski
pakt. Smatrali smo tudi za potrebno, da in-
formiramo one, s katerimi smo se zedinili o
temeljnih vprašanjih zunanje politike. Kdor
gleda na pogajanja z Rusijo kot na dokaz od-
klonitve locarnske politike, ta sodi napačno.
Če je videla ruska psihologija v locarnskih
pogajanjih kot nekako križarsko vojno proti
Rusiji, potem se je zgodila ista napaka, kot
sedaj in smem poudariti, da so ta nazor

Chamberlain, Briand in Vandervelde ravno
tako odklonili, kakor mi. Če sklepa Nemčija
z Rusijo pogodbo, da ostaneta obe državi ve-
dno ena proti drugi nevtralni in da si s po-
godbo zagotovita gospodarske in druge pred-
nosti, potem je to ista osnovna misel, kakor
če sklepajo druge države pogodbe z Rusijo.
Vsa naša zunanja politika stremi za tem, da
pride do pomirjenja v Evropi in da bi bila
nemška enakopravnost zagotovljena na podlagi
miru.

— **Vladna kriza na Poljskem.** Ze dolgo na-
povedna vladna kriza na Poljskem je kon-
čno izbruhnila. Da se to že ni prej zgodilo,
je preprečil samo ozir na zunanje politične
dodatke, ker se ni hotelo z vladno krizo
oslabiti poljska Poljske. Po neuspehu v Ze-
nevi pa je la vzrok odpadel in prišlo je do
krize. Socialni demokrati so izstopili iz vlade,
ker se niso državni izdatki tako znižali,
kakor so oni zahtevali. Vlada je hotela sicer
njih zahteve ustreči, padejo poljske valute pa
je to onemogočilo. Splošno se sodi, da pride
sedaj na krnilo uradniška vlada, desničarski
krogi pa propagirajo misel diktature. Ni pa
verjetno, da bi to namera zmagala.

Kratke vesti.

— **Italijanske zunanje ministrstvo** dementira
da bi hotelo kakorkoli kršiti suvereniteto
Albanije. Gre le za gospodarske koncesije,
ki naj jih dobi Italija po dogovoru z An-
glije v Albaniji.

— **Angleška rudarska kriza** se je zboljšala,
ker so lastniki rudnikov popustili in pristali,
da se z zakonom določi minimalna plača ru-
darjev.

— **Mirovna pogajanja z Abdelkrimom** so bi-
la pretrgana vsled pretiranih zahtev Špan-
cev.

— **Rumunski kralj** se misli ob priliki 60-let-
nice vladanja njegove rodbine v Rumuniji
proglasiti za carja vseh Rumunov.

— **30.000 žen** je priredilo v Londonu velike
demonstracije proti nameravanemu štrajku
rudarjev in proti nepopustljivosti lastnikov
rudokopov.

Beleške.

Ameriški geografi pa naši diplomati v
Ameriki si lahko podajo roke. Kakor poroča
»Politika« je neka geografska tvrdka nazo-
čila v Ameriki blago z narobitom, da se izo-
veri v Gruziji. In blago je res prišlo v Gruz-
ji z neslovenci: Gruz, Beograd, Carigrad, Varna
— Jugoslavija.

70 milijonov pa plačuje naša država letno
za konzularno službo, da bi bila tujina pravil-
no informirana o naši državi.

Kakor se vidi, so naši konzulati to tudi
dosegli.

VAZNA SEJA.

Dan po odstopu Stefana Radića se je vršila
v samostojnodemokratskem glavnem štabu
važna seja. Vse osebe — s šoferjem vred
pet — je bilo zraven polnoštevilno. Seja je
otvoril predsednik točno ob 8. uri zvečer.

»Gospoda, mi moramo navaliati z vso snago
na samostojne kmetel! Sedaj je vreme! Radić
ni više minister in Pucelj se nalazi v zavil-
nem položaju! Sedaj je vreme, da prelazi ce-
la Slovenije v naš napredni tabor!« — je go-
voril predsednik.

»Tako je,« — so pritrdili poslušalci.

»V Sloveniji ne sme biti više niti enega
radićevca, niti enega klerikalca, niti enega
radikala, narodnega socialista, komunisti itd.
Cela Slovenija mora postati ena sama jedin-
stvena, unitaristična, jugoslovanska SDS« —
je nadaljeval predsednik.

Sluga (pri vratih): Koga bomo pa hodili
potem v Beograd tožiti?

Po tem pitanju predsednik sednico je za-
ključilo te zakazano tekučo sednico za naredni
dan točno u 8 sahoti zvečer.

Dijaški vestnik.

Akademski klub za Društvo Narodov. Ka-
kor smo zvedeli iz privatne informacije, od-
pustjela danes dva delegata Akademskega
kluba za Društvo narodov na kongres bal-
kanskih študentskih klubov za Zvezo na-
rodov, ki se vrši te dni v Beogradu. Iz Ljub-
ljane sta delegirana tovariša Zwitter in
Zajc. Na kongresu se bo razpravljalo o de-
lu mladine za pomirjenje med balkanskimi
narodi in o mirni rešitvi vseh sporov, ki bi
mogli na Balkanu nastati. Pred kongresom se
vrši tudi skupna konferenca jugoslovanskih
delegatov o ustanovitvi zveze vseh akadem-
skih klubov za Društvo narodov v državi. O
poteku kongresa in konference bomo še poro-
čali.

**Mednarodni kongres študentov v Stuttgar-
tu.** Na mednarodnem dijaškem kongresu v
Stuttgartu je prišlo do ostrih diferenc med
nemškimi in češkimi delegati, ker zahtevajo
Nemci posebne privilegije za nemški jezik.
Vendar upajo delegati še na nadaljne složno
delo nemških in čeških delegatov.

FRANJO SUKLJE: IZ MOJH SPOMINOV.

I. del. Založilo Katoliško tiskovno dru-
štvo. 217 strani. Cena Din 70.—

Knjiga bi se še točneje imenovala: Moj
zagovor, ker njena rdeča nit je poizkus do-
kazati da je bil g. dvorni svetnik Franjo Su-
klje vedno svojim nazorom zvest. Če se je pa
ta dokaz tudi posrečil, je drugo vprašanje
in o tem bomo še razpravljali.

Glavna napaka memoarov je, da so preveč

osebni. Knjiga dvornega svetnika Suklje

ima postaja celo neaktiva. Polemika z dr.

Prijateljevo knjigo »Kersnik in njegova do-

ba« je zelo previdna, zato pa tudi niti naj-

manje prepričujoča.

O knjiga pa bomo spregovorili še obširne-

je, ker bi bila kapitulacija naprednjakov,

če ne bi na to knjigo odgovorili.

vekarjevem tolmačenju »Profesorja Storici-
na« in Andrejeva sploh, ne govori pa o li-
terarni moralnih kakovostih Govekarja in si-
cer zato ne, ker ne pridejo tu v poštev. Ne-
kaj drugega bi bilo, če bi Govekar govoril o
dramah domačih avtorjev; tu bi bili na me-
stu motivi, ki bi bili lahko literarno nemo-
žni. Vidmar trdi, da je v svojem doseda-
njem kritičnem delu pokazal vsaj izrazit zmi-
sel za logiko, če nič drugega ne. Zato je in-
krimirani članek usmerjen le v kritiko Go-
vekarjevih literarnih kakovosti, ne pa njegovih
literarnih moralnih kakovosti. Tožba Govekarja je le rezultat razdraženega
in svojevoljnega tolmačenja Vidmarjevih v
dobri veri na notoričnost in v zgolj literar-
nem zmislu izrečenih besedi.

Po zagovoru Vidmarja izrazi njegov zago-
vornik dr. Krivic, da se omeji na svojo pis-
meno vlogo, isto izjavi tudi Govekarjev za-
stopnik dr. Knaflič.

Po dolgem posvetu sklene sodni dvor, da
gro pri tej tožbi vsaj za delni pregrešek kle-
vete in da se zadeva vrne preiskovalnemu
sodniku. Vidmar bo moral torej pri prihodnji
obravnavi nastopiti dokaz resnice. Obeta se
vsekakor veleinteresanten proces.

Sport.

Artistične predstave v cirkusu. Kakor se
dobe ljudje, ki jedo samo močno začinjene
jedi, tako je tudi večina obiskovalcev cir-
kusa srečna samo tedaj, če riskira artist pri
vsaki vaji življenje, ker so njih živci za res-
nično lepoto ofopeli. Seveda mora vodstvo
cirkusa s takimi ljudmi računati in tako je
imel na primer cirkus Busch v Berlinu le
dva kar tri take privlačnosti. Če eden od treh

Blackburnsov v nebotični višini balaneira čez
telesu svojih tovarišev, ki se na prosto stoji-
ših lestvah držijo na več metrov visokem
drogu, ali če skoči ekvilibrist Williams s
trapeza v zanjko in pri tem tvega, da si zlo-
mi tilnik, ali če se autoletalec Francesco, pri-
vezan na svoj stroj, preobrne v zraku, v vsa-
kem slučaju tvegajo artisti svoje življenje in
je vselej le slučaj, če se jim vaja posreči. Ti
artisti so radi svoje smelosti in nadnaravne
gibčnosti pač občudovanja vredni, najhujše
pa moramo obsojati ljudi, ki se naslajajo na
tako vratolomnih vajah.

Nov rekord Jack Dempsey. Slavni ame-
rikanski bokser je pred kratkim v Memphisu
premagal en večer štiri nasprotnike zapored
v ekshibicijskih bojih. Pretečeni teden pa je
ta rekord še prekosil in je kar šesti naspro-
tnikov potolkel kuvek-out in sicer enega za
drugim brez odmora. Samo enemu bokserju
se je posrečilo, da je prišel v drugo rundo.

Targa in Coppa Florio. V Termimi Imme-
rese na Siciliji popravljajo na tisoče delavcev
ceste, po katerih se bo vršila velika avtomó-
bilska dirka za Targa in Coppa Florio ter
postavlja tribune za neštete tisoče inozemcev,
ki si pridejo ogledat to slavno dirko. Vse
večje tovarne avtomobilov so poslane svoja
vozila z izbranimi vozači, največ tovarna Bu-
gatti, ki je postavila kar 11 voz v dveh kate-
gorijah s slavimi vozači, kakor Constantini,
grof Aimé-Maggi in Franco Goux. Bugatti
je favorit: kot njegov najresnejši tekmeč se
šmatra tverda Delage z vozačem grofom
Giulio Maselli.

Startna lista je sledeča sestavljena: kate-
gorija 1.1 liter: 2 Antina, 1 Amilcar, 4 Salm-
soni. Kat. 1.5 l: 3 Bugatti. Kat. 2 l: 8 Bugatti,
4 Delage. Kat. čez 2 l: 1 Austro-Daimler, 1

Steyr, 1 Diao, 2 Peugeot, 1 Alfa-Romeo, 1
Itala.

Pelarni polet kapitana Wilkinsa. Kapitan
Wilkins je potoval 12. aprila iz Fairbanksa
na Alaski s svojim aeroplanom, obovorjenim
z dvema tonama petroleja, 560 milj daleč na
kap Barrow v manj kot 5 urah. Drugi dan se
je vrnil v Fairbanks, vendar je porabil za
povratek radi nasprotnega vetra 8 ur. V
Barrowu bi se bil kmalu resno ponesrečil.
Ko je pristal z aeroplanom, se mu je priprla
roka in tako hudo nazaj upognila, da je mi-
slil, da se mu je zlomila; vendar pa se je
samo hudo nategnila.

Gospodarstvo.

Ljubljanska borza, 20. aprila. (Zaključki.)
Krajniki, brez lubja, feo nakl. posl. za 100 lgg.
4 vag., 14 Din; Merkantilna banka 102 Din;
»Sešir« 110 Din.

Zagreb, 20. aprila. Devize: Newyork ček
56.937—56.955, London izpl. 275.987—277.187,
ček 275.987—277.187, Pariz 190—192, Praga
108.15—109.15, Curih 1095.54—1099.54, ček
ravnotoliko, Dunaj 800.65—804.65, Berlin
1352.4—1356.4, Budimpešta 0.0797.

Curih, 20. aprila. Beograd 9.115, Newyork
517.75, London 25.1725, Pariz 17.125, Praga
15.345, Milan 20.82, Dunaj 73.0875, Bukare-
šta 2.05, Sofija 3.745, Berlin 123.275, Budim-
pešta 0.097250.

To in ono.

KAZNOVANA KSANTIPA.

Če bi se bilo pripetilo profesorju Sokratu
z njegovo zakonsko polovico tako, kot ne-

pravno nekemu zaanšiveniku v nekem ita-
lijskem vele mestu z njegovo — bi bil videl
v tem sigurno prav poseben ukrep »Molre«.
Po celodnevem trudapolnem delu je začutil
italijanski profesor potrebo, da gre v kavarno
in se okrepči s čašico mokke. Mokke, pravi-
mo, ne mogoče vina ali piva, zakaj iz kro-
gov italijanskih znanstvenikov je bog Bacchus
že davno izgnan in slavne izjeme kot Car-
ducci in drugi potrjujejo ravno pravilo. Go-
spa profesorjeva je pa silno varčna, zato se
je bala, da bi ulegnil njen soprog izpili v
kavarni ne samo čašico mokke, temveč even-
tuelno tudi — o groza — kozarček konjaka.
Sklenila je torej, da si je bilo že po 22. uri,
da ga spremi. To se je zgodilo. Gospa pro-
fesorjeva, ki je mimogrede omenjeno, prav
redna sivarica, je čakala svojega soproga
pred kavarno ter ga skrivaj opazovala skozi
okno, če se ne bo spozabil in pil razven ča-
šice kave, še kaj drugega. Tako je minilo
par minut. Ko je profesor popil svoj mokka,
plačal ter stopil iz kavarne... o joo, njegove
boljše polovice ni bilo več. Zdelo se je, kot
da se je udrla v zemljo... Profesor je hitel
domov. Tudi tu ni o ženici ne duha ne slaba.
Končno se profesor prestraši: Utegnilo se je
pripetiti nekaj strašnega. Profesor hiti na po-
licijo... In kaj vidi na svojo grozo? Med
gručo damic, ki niso bile nikdar na social-
nem stališču soproge kakoga profesorja, za-
gleda svojo »pokoro«, ki se mu vrže glasno
okrog vratu. Ženico je zasačil, ko je
kukala v kavarno, navedenosti policijski straž-
nik ter jo vzel meni nič tebi nič na policijo.
— Bog zna, če bi se bil tudi pravi Sokrates
usmilil svoje Ksantippe, ali bi jo bil pa pustil
mirno v luknji?

Jack London:

Morski vrag.

Posrečilo se mi je dospeti do sprednjega dela ladi-
je; pri tem ni bilo mogoče prebirati, po kateri strani
bi lažje prišel tja, kajti privetna ograja je bila prav
tolikokrat pogreznjena pod vodo kot odvetna. Ko sem
povedal Mugridgu, kaj ima storiti, sem splezal po
sprednjih vrveh nekoliko čevljev visoko. Čoln je bil se-
daj jako blizu; različno sem videl, da je bil obrnjen z
rilcem proti vetru in valovom in je plaval na jambori
in jadrnih, ki jih je bil vihar podrli v morje, kjer sta slu-
žila kot sidro. Vsi trije mornarji so metali vodo iz njega.
Vsaka gora, ko se je privarila, jih je zakrila, da jih ni-
sem videl, čakal sem v silnih skrbih in strahu, da se
ne prikažejo več. Tedajci je šinil čoln z neznačno hi-
trostjo naravnost na peneči greben, rilec obrnjen proti
nebu, da je se videlo dno čolna in se je zdelo, da se je
postavil na zadnji konec. Za trenutek sem videl mo-
žake, ki so z blazno naglico metali vodo ven; tedajci pa
se je prekučil v zijoči prepad z rilcem naprej, da sem
videl notranje dno do zadnjega konca, ki se je dvigal
malone naravnost nad rilcem. Čudež je bil vsakokrat,
kadar se je bil zopet prikazal.

Ladja je iznenada izpremenila smer in z grozo me
je navdala misel, da je Wolf Larsen opustil rešitev kot
nemogočo. Mahoma pa sem se zavedel, da se je pri-
pravljaj, da ladjo zasuje, in spustil sem se na krov,
da bi bil pripravljen. Sedaj smo bili naravnost pred
vetrom, čoln pa daleč od nas in vstric nas. Začutil sem,

da se je ladja nenadno umirila, njena brzina pa po-
spešila. Zavijala je in drvela v veter.

Ko je bila pravokotno s smerjo morja, nas je zajel
veter z vso močjo. V svoji nevednosti sem sicer na ne-
srečo stal obrnjen naravnost proti njemu. Vzdignil se
je proti meni kot stena, mi napolnil pljuča z zrakom,
ki ga nisem mogel izsopsti. Ko sem se dušil in davil
in ko se je ladja za hip nagnila s celo stranjo in se
zopet zagugala na drugo stran, daleč proti vetru, sem
videl goro morja, ki se je vzdignila visoko nad mojo
glavo. Obrnil sem se v stran, zasopel in se zopet ozrl
tja. Val se je dvigal visoko nad ladjo. Solčni žarek je
posijal na vrh grebena in ugledal sem za hip prozorno
zeleno vodo, za njo pa mlečne pene.

Tedajci pa se je val pogreznil na nas. Vse se je
vršilo z bliskovito hitrostjo. Dobil sem silen udarec,
nikamor posebej, a vendar vsepovsod. Roke, s kateri-
mi sem se držal, je sila vode razklenila, da so odjenja-
le; bil sem pod vodo, in v glavo mi je šinila misel, da
je bil to oni strašni položaj, o katerem sem že slišal
praviti, da spravi val človeka v morje. Butal sem s te-
lescem ob razne predmete, ko me je voda metala in pre-
vrčala; ko pa nisem mogel več zadrževati sape, sem
napolnil pljuča s skletno slano vodo. V vsem tem po-
ločaju pa me je navdajala ena misel, da moram obrniti
najsrednje jadro proti vetru. Smrti se nisem bal. No-
benega dvoma nisem imel, da preživim vse to tako ali
tako. In ko me je nevdržema navdajala misel, da mo-
ram izvršiti Wolf Larsenovo povelje, da si je bila moja
zavest omamljena, se mi je zazdelo, da ga vidim, ka-

ko je stal sredi vse grozne zmede pri krmilu upirajoč
se s svojo voljo zoper voljo viharja.

S silo sem zadel ob nekaj, kar sem menil, da je
bila ograja; zopet sem dihal sveži sladki zrak. Skušal
sem vstati, a sem zadel z glavo ob neko reč, da sem
se zleknil na vse štiri. Val, ki me je bil splaval seboj
me je vrgel prav v vdolbino na rilca. Po vseh stihih
sem zlezel iz nje in šel mimo Mugridga, ko je stekajoč
ležal v bližini. Vendar ni bilo časa, da bi pogledal, kaj
je z njim. Moral sem obrniti sprednje jadro.

Dospevši na krov sem menil, da je prišel konec
vsega. Na vseh koncih in krajih je bilo slišati resk in
tresk lesa, jekla in jadrova. Vihar je trgal ladjo na
kosce. Sprednje jadro in sprednje vrhne jadro, kate-
rima je zasuk ladije vzel veter in ni bilo nikogar, ki
bi pravčasno zadržil vrvi, se je strgalo v trakove in
težka jadrnica je butala od ograje do ograje. Po zraku je
letelo razdejanje, odtrgane vrvi so sikale in se zvijale
kot kače; v vse to pa je tresel drog jadra.

Drog bi me bil kmalu zadel; to me je vzpodbudilo,
da sem se zganil. Mogoče, da položaj ni bil brezupen.
Spomnil sem se Wolf Larsenovega svarila. Pričakoval
je, da pride ves pekel nad nas, in sedaj je bil prišel.
Kje pa je bil on? Uzrl sem ga, ko se je trudil z glavni-
mi vrvmi in jih dvignil z mogočnimi mišicami na la-
dijo; zadnji konec ladije je bil visoko v zraku in nje-
govo telo začrtano proti ozadju, ki ga je tvoril velik bel
val, ki je drvel mimo. Vse to in še več — cel svet kao-
sa in razdejanja — sem videl, slišal in dočnel v mo-
goče petnajstih sekundah.

Uradnica

s prakso, večša knjigo-
vodstva, korespondence,
strojepisja ter vseh pisar-
niških del išče službe za
tako ali pozneje. Ponud-
be na upravo dnevnika
pod šifro »Agila 50«.

Damam in gospodom

so nudi lep zaslužek z raz-
pečavanjem parfumerije.
Potreben kapital 200 Din
za vzorce. — Pismene po-
nudbe pod »Postranski za-
služek« na Propaganda, d.
z o. z., Ljubljana, Selen-
burgova ulica 7/II.

Knjigovodkinja

bilancistka, večša dvostav-
nega knjigovodstva, išče
za par ur dnevnega ali
večernega dela. Cenj. po-
nudbe prosi na upravo li-
sta pod šifro »Dobra moč«.

Oglašujte v »Narodnem Dnevniku«!

„Vinocet“ tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana,
nudi

najtinejši in najokusnejši na-
mizni kis iz vinskega kisa.

ZAHTEVAJTE PONUDBO!

Tehnično in higijenično najmoder-
neje urejena kisarna v Jugoslaviji.

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta št. 1a, II. nadstropje,

Vrtnarske zadeve

posreduje

Goikova „Vrtnarska šola“ v Kranju.

„Srajce, promenadne, bele in barvaste,

ovratnike vseh vrst in
fason, pentlje, samoveznice, žepne robce, nogavice v
raznih barvah za gospode in dame, naramnice, toaletne
... potrebščine, svilene trakove, čipke in vezeno. ...
Nizke cene. — Velika izbira samo pri

JOSIP PETELINC-U LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika ob vodi

MALI OGLASI

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—,
vsaka nadaljna beseda 50 par.

DOŠLO!

Vrtnice, dalje,

gladiole ravnokar došle v
različnih barvah. Lepo-
tična grmovja, sadike cvet-
lic in zelenjadi priporoča
Ivan Šimenc, vrtnar, Ljub-
ljana, Gradišče 12.

DOŠLO!

Postranski

zaslužek

primerno za vsakogar. —
Pojasnila proti znamki 1
dinarja. Propagandna re-
klamna družba z o. z.,
Ljubljana, Selenburgova
ulica 7/II.

Sejmska

restavracija

se odda za dobo letojnje-
ga velesejma od 26. juni-
ja do 5. julija. Krasen pa-
viljon je opremljen s ku-
ninjo. Odda se tudi vino-
toč (lep paviljon na vin-
skem oddelku velesejma).
Ponudbe je vložiti pisme-
no do 15. aprila t. l. na
Urad Ljubljanskega vele-
sejma, ki daje tudi vse
informacije.

TISKARNA „MERKUR“
TRG. IND. D. D.
Tiska knjige, pravila, cenike, račune, letake, časo-
pise, lepake, brošure, posetnice in razglednice.
Izvršuje vsakovrstne trgovske kakor tudi vse druge
uradne tiskovine. Lastna knjigovoznica.

LJUBLJANA, SIMON GREGORČIČEVA UL. 13. - TELEFON 552